

Omne trium perfectum

2009 május 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Sopronban, a Hosszú soron (ma Széchenyi tér) „egy polgár kertjében”, a római temető területén találták meg 1831-ben azt a homokból készült, másfél méter hosszú sírkövet, amelyet később, 1837 körül az evangélikus líceum (Berzsenyi Dániel Gimnázium) udvarának nyugati kőfalába építettek be. Az egyenesen záródó sztélnégyzet, egyszerre keretezett, benne három személy mellképe látható. Farkas Zoltán és Gabler Dénes 1994-ben írt tanulmányát idézve szóljunk erről a képről, amelyen középen egy asszony látható hátraomló, fátyszerű fejkendővel. Homloka fölött haja keretezi az elnagyolt arcot. A két oldalán álló férfiak homlokukba fésült frizurát viselnek. Mindhárom felsőtestet tömbszerűen vésték ki. A jobb oldali férfi teste valamivel alacsonyabban található. Neki csak a jobb kezét ábrázolták. A nő ruháját durva ráncok szabdalják, amelyek a nyak alatt félkörívekben futnak. A férfiruházatot nem ábrázolják részletesen.

Mindhárom alak nyitott tenyérrel a szívére helyezi jobb kezét. Nyilván jelezni, üzeni akar. A kőbe faragott üzenet – teli hibával és elírással – nehezen olvasható. A latin felirat magyarul így szól:

A 20 éves Aulus Terentius Dento, Aulus fia és a 15 éves Aulus Terentius Martialis, Aulus Terentius fia nyugszanak itt, akik Salonae-ban születtek Julia Titiától, Titus lányától. Anyjuk még életében állíttatta [a sírkövet] fiainak és önmagának.

A régészek szerint ez az I. századra datálható relief „igen ügyetlen munka. Az anyag durva megmunkálása, a dombormű kidolgozása és a felirat hibái a keleti emlékmű anyagban egyedülálló.”

Én, a laikus pedig bámulom és csodálom ezt a „rusztikus” sztélnégyzetet. (Igaz, az alakok olyanok, mintha mézeskalácsfigurák lennének.) Bámulatom oka lehet a hely, de bizonyára az is ide számítható, hogy a felirat ismeretében az anya hangját is hallani vélem. (Természetesen a saját anyám hangját, aki idős korában temette el egyik fiát.) De hallok egy síron innen jövő üzenetet is, amely Marcus Aurelius, a filozófus császár tolmácsolásában – így szól: „Még ha háromezer vagy harmincezer évig élnél is, mégis gondold meg, hogy senki nem veszíthet el más életet, csak amit él, és nem élhet meg mást, csak amit elveszít. Egyre megy hát a leghosszabb és a legrövidebb élet. Mert a jelen mindenki számára egyre megy, tehát az is egyre megy, amit elveszítünk; így az elmúlt élet csak röpké pillanatnak bizonyul.”

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló